

ГРАД БОР

Градска управа града Бора

Одељење за привреду и друштвене делатности

Канцеларија за заштиту животне средине

Број: 06-227/2023-II-01

Датум: 16.10.2023. год.

**Записник са раних консултација и друге консултативне седнице Радне групе задужене за стручну помоћ при изради Програма заштите животне средине града Бора за период од 2023.-2032. године на територији града Бора**

Дана 16.10.2023. од 12:30 часова, одржана је друга седница Радне групе за израду Програма заштите животне средине града Бора.

Председник Радне групе је отворила седницу Радне групе за доношење Програма заштите животне средине града Бора.

Седници су присуствовали:

Љиљана Марковић Луковић – представник Градске управе Бор – председник Радне групе

Зорица Исоски – представник израђивача Програма;

Зоран Ђукић – представник израђивача Програма,

Јован Марковић – представник ЈКП „З. октобар“ Бор;

Топлица Марјановић – представник Друштва младих истраживача

Ана Радојевић – представник Техничког факултета у Бору

Марина Пешић – представник ЈКП „Водовод“ Бор

Ивана Јенић Комљеновић – представник Serbia Zijin Copper doo Bor

Јелена Митић – представник Дома здравља у Бору

Драган Јеленковић – представник Одељења за урбанизам, грађевинске, комуналне, имовинско-правне и стамбене послове

Седници најављено није присуствовао:

Иван Љубичић – представник ЈКП „Топлана“ Бор;

Након установљавања кворума, усвајања дневног реда, и једногласног усвајања записника са прве седнице, Љиљана М. Луковић је представила поступак доношења Програма заштите животне средине.

Напоменула је да је спроведена цела законска процедура и да је сваки корак почев од Одлуке о изради, образовања Радне групе, одржавања седнице...транспарентан и доступан јавности преко

сајта града Бора. Представила је члановима Радне групе даљи поступак израде, достављања коментара, јавног увида и јавне презентације до коначног доношења програма на скупштини.

Затим је дала реч израђивачима Програма.

Зоран Ђукић је образложио како је текао рад на нацрту програма, да су анализирани достављени подаци и да ће презентовати и представити први део нацрта, као и предлог мера који ће се наћи у акционом плану.

Зорица Исоски је захвалила на достављеном материјалу од стране радне групе, образложила да је добила бројне податке и документације и од Канцеларије за заштиту животне средине, да су искоришћени доступни подаци о мониторингу (да су, што се података о квалитету ваздуха тиче, коришћени званични подаци са 5 националних мерних места и локалних – 11 мерних места по програму из 2022. А очекује се ускоро активирање још једног ММ за квалитет ваздуха).

Предложила је да се након прегледа презентације доставе коментари, предлози, допуне од стране Радне групе и напоменула да ће се након овог првог дела, приступити изради Акционог плана, где очекује и предлоге мера од чланова радне групе.

Затим је приступила образлагању презентације по областима које су обухваћене дефинисаним садржајем. Напоменула је значај документа, транспарентност целог поступка, обавезу усаглашености са већ постојећим докуменатима.

Такође је исказала да су и резултати анкета обрађени, да је било заинтересованих грађана који су на овај начин дали своје мишљење.

Истакла је да су неки документи на локалу ревидирани и има нових, који су такође ушли у разматрање као извор података који су новијег датума, као што је Локални и Регионални план управљања отпадом, Краткорочни план квалитета ваздуха ...постоји и План акустичких зона из 2012. године за градски центар Бора и други.

Достављени су и подаци који се односе на индустрију и рударство и њихов утицај на остале параметре животне средине (ваздух, вода, земљиште).

Такође се поседује велики број података који се односе на здравље (из 2015. и 2016.) па је кроз пар дијаграма представљен значајајан број података и параметара.

Нагласила је и значај природних вредности околине Бора.

Обновљиви извори енергије су у Бору значајни или не искоришћени (соларна енергија, енергија ветра, геотермалне воде).

Климатске промене су такође важна ставка, у оквиру које се морају предвидети неке од мера на прилагођавању климатским променама на локалу.

У оквиру ове презентације је поред стања које је исказано у нацрту првог дела програма, дат и почетни предлог мера, при чему се очекују и сугестије чланова Радне групе. Мере се односе на све евидентиране проблеме животне средине, на подизање нивоа еколошке свести, повећање капацитета на локалу.

Након излагања Зорице, Љиљана је предложила члановима Радне групе да се укључе и дају коментаре и предлоге.

Драган Јеленковић је напоменуо по питању обновљивих извора енергије, да је усвојен План детаљне регулације (ПДР) ветропарка који обухвата територију Бора, Мајданпека и Жагубице и у току је израда другог плана детаљне регулације ветроелектрана који обухвата Стол, Велики и Мали Крш, део Горњана. Урађен је рани јавни увид, следи јавни увид и очекује се да се у наредних три до шест месеци изради и овај документ.

Ради се ПДР соларне електране на територији града Бора, која се предвиђа на улазу у град испод стамбеног насеља Бор 2, за шта је донета и одлука. У поступку је избор израђивача.

Следи и израда ПДР Центра за управљање отпадом града Бора са стратешком проценом утицаја на животну средину али је повучена из процедуре ове године.

Зорица је питала да ли се приликом изrade траже услови Завода за заштиту природе Србије, јер се у еко мрежама (Велики и Мали Крш, Бељаница, Кучај) не гради ветрогенератор, што је Драган и потврдио. Напоменуо је да се лоцирање врши тек након достављања услова свих значајних институција, које диктирају ограничења и могућности, на основу којих се врши позиционирање.

Ивана Јенић Комљеновић је напоменула да и за потенцијалне – одн. будуће еколошке мреже по налогу ЕУ се достављају услови. Дала је пример да код проширења површинског копа Велики Кривељ је исто под условима Завода одустао од експлоатације минералних сировина на одређеним локацијама, због одређених заштићених биљних и животињских врста.

Марина Пешић је напоменула да је најважније поштовати зоне санитарне заштите, водити рачуна како се шире зоне рударења, да се прати шта ће бити са извориштем Кривељска бањица.

Јелена Митић је напоменула да би се око превентивних мера из области здравства консултовала са колегама вазано за податке о здрављу и накнадно доставила податке, јер су неке мере реализоване из Краткорочног акционог плана за ваздух града Бора.

Ана Радојевић је напоменула да би се укључили са предлогима и мерама око едукације и да ће конкретно дати предлоге написмено, по достављању материјала члановима Радне групе.

Драган Јеленковић је напоменуо да се налазимо у процедуре изrade Просторног Плана Подручја посебне намене Борско-мајданпечког Рударског басена (Влада РС) који ће дефинисати многе ствари, од којих ће зависити наши даљи кораци са свих аспекта и животне средине и расељавање становништва, локације, експропријације...чему ћемо се прилагођавати. Зависимо од

правца развоја рудника и да ће те промене и одлуке утицати на ревидирање свих докумената. Драган је напоменуо да је овај План требао да се донесе још 2018.

Љиљана је напоменула да се плански и програмски документи раде по законској обавези и по тренутном стању, а ревизијом се мењају на 5 година и чешће по потреби.

Топлица је напоменуо је да се планови и програми раде на неки краћи период са проспекцијом до 2031. године јер се Бор налази у периоду брзог развоја и промена које још нису дефинисане.

Просторно планирање је основ заштите животне средине. Многи просторни планови за Кривељ и Бор су истекли. Предлог да се формира стручна комисија за процену утицаја на животну средину пројекта у Граду Бору, коју је потребно иновирати на период од 3 године. И то је један од предлога за садржај овог програма.

Предлаже да се размотри и унесе Израда епидемиолошке студије утицаја животне средине на здравље људи, као што је била урађена почетком 80-их година која је дала комплетну анализу на здравље људи. Узете су групе становништва из незагађених подручја и из загађеног упоредно. То мора бити на нивоу државе а не град самостално због великог броја стручњака.

Коришћење обновљивих извора енергије, Бор поседује потенцијале. Бор ће се наћи у окружењу бројних рудника веома брзо. Постоји и велика заинтересованост за изворе енергије. Пројекти морају да буду веома обазриво рађени, уз услове свих кључних институција

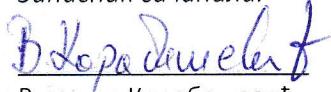
Прилагођавање климатским променама ДМИ има у Националној комисији за израду програма свог члана, и да су у року доставили мишљења на стратешку процене утицаја на ж.с. Зорица потврдила да ће бити достављени одговори на коментаре. Навео је да и је у току израда и Интегрисаног националног енергетског климатског плана.

Драган Јеленковић је још напоменуо да се, по питању енергената који се сад користи у Топлани у Бору, са угља прешло на гас, што представља добру праксу. Мрежа је дотрајала али је 90% града обухваћена њом, па ће се сукcesивно реконструисати мрежа.

Љиљана је на крају напоменула да ће се записник са ове седнице са презентацијом истаћи на сајту града Бора, па је замолила чланове Радне групе да буду иницијативнији и самостално доставе своје предлоге.

Седница је завршена у 14 часова.

Записник сачинила:



Виолета Карабашевић

Председник Радне групе





Љиљана Марковић Луковић